

Spotkanie ze „Śląsk ojczyznę polszczyznę

Autor: Daniela Dylus
26.03.2014.
Zmieniony 26.03.2014.

Uczyæ gwary czy uczyæ o gwarze? Co mówiæ o śl¹zakach przys³owia, powiedzonka, gawêdy? Czy gwarê śl¹sk¹ mo¿na uznaæ za jêzyk regionalny? Odpowied¼ na te i inne pytania mo¿na by³o us³yszeæ 24 marca 2014 roku w gmachu Centrum Informacji Naukowej i Biblioteki Akademickiej podczas spotkania, na którym obecni byli przedstawiciele D³ugosza uczniowie klas trzecich.

Spotkanie ze „Śląsk ojczyznę polszczyznę

„Nie do¶æ s³owo z widzenia znaæ.
Trzeba Wiedzieæ, jaka wyda³a je gleba,
Jak zalêg³o siê, jak ros³o, pêcznia³o,
Nie - jak d¼wiêczy, ale jak d¼wiêcznia³o,
Nie - jak brzmi, ale jakim nabrzmieniem Dojrzewa³o,
zanim siê imieniem, Czyli nazw¹, wyrazem, rozpêk³o.
W dziejach wzrostu s³owa - jego piêkno.”
Julian Tuwim,

Zieleñ S³owa Juliana Tuwima by³y mottem spotkania autorskiego z prof. Helen¹ Synowiec, jêzykoznawc¹, kierownikiem Katedry Dydaktyki Jêzyka i Literatury Polskiej Uniwersytetu śl¹skiego.

Autorka ksi¹¿ki „Śl¹ska ojczyzna polszczyzna z perspektywy edukacyjnej” opowiedzia³a o sposobach kultywowania gwary oraz tradycji regionalnych w śl¹skich rodzinach i szko³ach. Odwo³uj¹c siê do artyku³ów, zamieszczonych w publikacji, prof. Synowiec przypomnia³a m.in. o warto¶ci dawnych tekstów folklorystycznych gawêd, poda³a a nawet piosenek i postulowa³a, by zapoznaæ z nimi przedstawiciele m³odego pokolenia. Przestrzega³a te¿ przed bezkrytycznym korzystaniem z ró¿nego rodzaju wydawnictw śl¹skich, obfituj¹cych w germanizmy. Wyja¶ni³a ponadto, dlaczego za bezcelowe uwa¿a próby uznania gwary za jêzyk regionalny. Zachêci³a jednocze¶nie, aby zawsze gwarê traktowaæ jako jeden z elementów, wspó³tworz¹cych bogat¹ kulturê śl¹ska.

Dla uczestnicz¹cych w spotkaniu maturzystów najwa¿niejsze by³y oczywi¶cie w¹tki, które dotyczy³y Szopienic. Prof. Synowiec wspomni³a m.in. o cechach gwary pogranicza śl¹sko-ma³opolskiego, wskazuj¹c, ¿e mieszkańcy wschodnich dzielnic Katowic niekiedy jeszcze mazur¹, czyli wypowiadaj¹ g³oski sz, cz, ¿ jak s,c,z. Co jednak najwa¿niejsze autorka ksi¹¿ki „Śl¹ska ojczyzna polszczyzna”, mówi¹c o ró¿nych lokalnych inicjatywach na rzecz „ma³ej ojczyzny”, wspomni³a te¿ o& tworzonej w VI LO Izbie Regionalnej.

